

[Leonhard Hansen.]

Udviklingen indenfor industri, håndværk, handel og jordbrug m. m. har jo ikke stået stille gennem de snart 40 år, og derfor kræves der naturligvis nu ganske andre beskyttelsesforanstaltninger. Det drejer sig nu ikke alene om beskyttelse overfor maskinerne for at afværge lemlæstelse og død, men også om at man gennem denne lovgivning er i stand til at værne på det rent sundhedsmæssige område.

Arbejdets udøvere må i vor moderne tid have krav på så effektiv beskyttelse, som det er muligt at skabe. Der må ikke i en arbejderbeskyttelseslov være områder, hvor arbejderne slet ikke eller kun delvis er beskyttet, og derfor bør en sådan lov omfatte alt arbejde og alle virksomheder, for hvilke der ikke i forvejen findes særlige love.

Der kan naturligvis ikke drages nogen sammenligning mellem den nuværende fabriklov og den arbejderbeskyttelseslov, som vor tid kræver, og vi er her i landet kommet så langt tilbage for andre lande på dette sociale område, at vi ikke kan være det bekendt.

Arbejderbefolkningen er belastet med høje skatter, yder deres tilskud til landets forsvar, selvom den er inderlig imod militærvæsenet. Hvad er så mere rimeligt, end at lovgivningsmagten honorerer dette f. eks. med gennemførelse af en moderne arbejderbeskyttelseslov til værn mod ulykker og sygdom?

Derfor burde den højtærede arbejds- og socialminister ikke have gentaget sit forbehold om, at fremsættelsen af lovforslaget ikke måtte tages som udtryk for, at regeringen i eet og alt kunne gå ind for forslaget. Det gjorde måske endda ikke så meget, blot dette „i eet og alt“ ikke kommer til at betyde, at de fremskridt, som det oprindelige forslag indeholder, bliver bortelimineret.

Fra arbejdsgiverside er der protesteret mod lovforslaget, men det er sket før ved andre lovforslags fremsættelse; man stritter imod i øjeblikket, men affinder sig og opdager, at det hele slet ikke var så forfærdeligt som det så ud til.

At tiden er løbet fra fabrikloven af 1913, beviser jo også de mange forbedringer, der har fundet sted i adskillige virksomheder, med gode og velindrettede folkerum, gode ventilations- og udsugningsanlæg o. lign., men der findes endnu arbejdsgivere, som mener, at udgifterne til arbejderbeskyttelse

og bedre lokaler er uproduktive, og det er naturligvis skrupforkert; sådanne udgifter kommer igen i form af øget arbejdsydelse. Det er min opfattelse, at arbejds- og fabriktilsynet gør et godt arbejde for at skabe de bedst mulige forhold indenfor det område, som fabrikloven hjemler det ret til, men de fortvivlede tilstande, som har været rådende de seneste 10—12 år med byggestop og manglende byggemateriale, har ganske naturligt medført, at en mængde dispensationer har været givet, og det har ikke virket arbejderbeskyttende. Jeg er bekendt med, at i en mængde kontorlokaler, som ikke har været under tilsynet, er personalet stuvet sådan sammen, at det uvægerligt må virke sundhedsnedbrydende for de pågældende.

Jeg ved godt, at disse forhold ikke kan ændres fra i dag til i morgen, men det oprindelige forslag giver mulighed for, at der straks kan tages fat på at regulere sådanne steder, hvor det er nødvendigt og muligt. Jeg går ud fra, at dette tings medlemmer er indforstået med, at det gælder om at fjerne årsagerne til ulykkestilfælde og sundhedsskadelige påvirkninger. Det, det kniber med, er at blive enig om, hvorledes der skal gives udtryk for dette i en arbejderbeskyttelseslov.

Vi er enige om, at produktionen bør øges mest muligt. Når det ikke er sket i den seneste tid, er det ikke arbejdernes skyld, tværtimod, arbejderne er indforstået dermed, men så må de også have krav på, at risikoen ved et forøget tempo gøres mindst mulig.

Jeg skal ikke komme ind på lovforslagets enkeltheder, og heller ikke fremsætte bemærkninger om de drøftelser, der har været i både udvalg og underudvalg gennem forrige samling, idet jeg ikke tror, at dette ville være formålstjenligt under hensyn til det kommende arbejde i det udvalg, som nødvendigvis må nedsættes.

Jeg tilsiger mit partis støtte til udformning af et lovforslag, som ikke på altfor mange punkter afviger fra det oprindelige forslag.

Kryger: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Øllgaard, ikke kan være tilstede her i dag, skal jeg på mit partis vegne anbefale, at det lovforslag, som den højtærede arbejds- og socialminister har genfremsat i dette høje ting, kommer til en saglig behandling, så denne sag, som rigs-